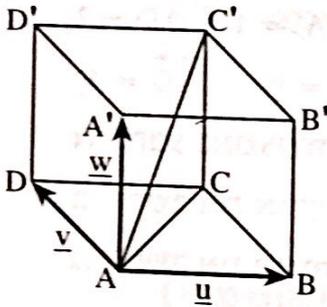

תרגילים

(חישובים במרחב בעזרת המכפלה הסקלרית (הווקטור הגיאומטרי))

קוביה – חישובים עם המכפלה הסקלרית (הווקטור הגיאומטרי)

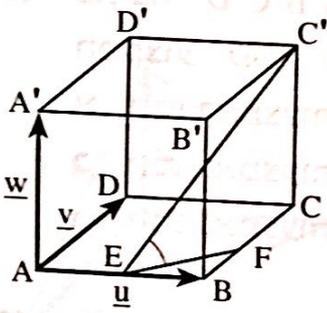
(1) בקוביה $ABCD A'B'C'D'$ נסמן: $\vec{AB} = \underline{u}$, $\vec{AA'} = \underline{w}$, $\vec{AD} = \underline{v}$

נתון: $|\underline{u}| = |\underline{v}| = |\underline{w}| = 1$.

- א. הבע את $\vec{AC}$ ו- $\vec{AC'}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$.
- ב. חשב את אורך $\vec{AC}$ ואת אורך $\vec{AC'}$.
- ג. חשב את הזווית $\angle CAC'$.

(2) הנתונים והסימונים הם כמו בתרגיל הקודם.

- א. הבע את $\vec{BD'}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$ וחשב את אורכו.
- ב. חשב את הזווית שבין וקטורי האלכסונים $\vec{AC'}$ ו- $\vec{BD'}$.

(3) בקוביה $ABCD A'B'C'D'$ הנקודות E ו-F הן אמצעי המקצועות AB ו-BC בהתאמה. נסמן: $\vec{AB} = \underline{u}$, $\vec{AA'} = \underline{w}$, $\vec{AD} = \underline{v}$

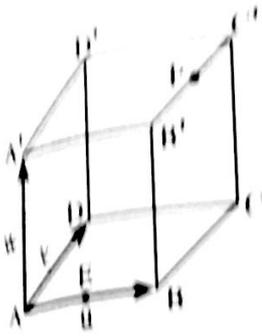
א. הבע באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$ את הווקטורים $\vec{EF}$ ו- $\vec{EC'}$.

- ב. נתון ששנפח הקוביה הוא 8. חשב את אורך $\vec{EF}$ ואת אורך $\vec{EC'}$.
- ג. חשב את הזווית $\angle FEC'$.

(4) הנקודה E היא אמצע המקצוע BC בקוביה $ABCD A'B'C'D'$. נסמן: $\vec{AD} = \underline{v}$, $\vec{D'C'} = \underline{u}$, $\vec{BB'} = \underline{w}$

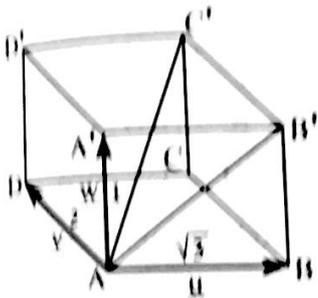
א. הבע באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$ את הווקטורים $\vec{DE}$ ו- $\vec{DB'}$.

- ב. נתון: $|\vec{DE}| = \sqrt{20}$. חשב את המקצוע של הקוביה ואת $|\vec{DB'}|$.
- ג. חשב את הזווית $\angle EDB'$.

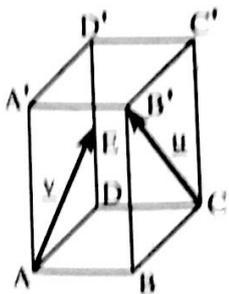
- (5) בקובייה $ABCD A'B'C'D'$ הנקודות E ו-F הן בהתאמה אמצעי המקצועות AB ו- $B'C'$.
 נסמן: $\vec{AA'} = w$, $\vec{AD} = v$, $\vec{AB} = u$.
 א. הבע באמצעות u , v ו- w את $\vec{A'E}$ ואת $\vec{EF}$.
 ב. חשב את הזווית $\angle A'FE$.
 ג. חשב את הזווית שבין הווקטורים:
 (1) $\vec{FE}$ ו- $\vec{CB'}$, (2) $\vec{FA'}$ ו- $\vec{A'C'}$.

תיבה – חישובים עם המכפלה הסקלרית (הווקטור הגיאומטרי)

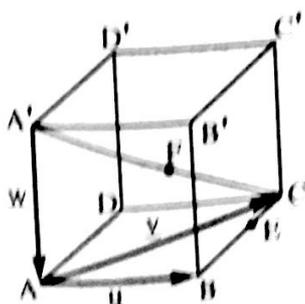

- (6) בתיבה $ABCD A'B'C'D'$ נתון: $AB = \sqrt{3}$, $AA' = 1$, $AD = 2$, $\vec{AA'} = w$, $\vec{AD} = v$, $\vec{AB} = u$.
 א. הבע באמצעות u , v ו- w את $\vec{AB'}$ ו- $\vec{AC'}$.
 ב. חשב את אורך $\vec{AB'}$ ואת אורך $\vec{AC'}$.
 ג. חשב את הזווית $\angle B'AC'$.

- (7) בתיבה $ABCD A'B'C'D'$ הנקודות E ו-F הן אמצעי המקצועות AB ו- CC' בהתאמה. נתון: $|AA'| = 4$, $|AD| = 1$, $|AB| = 2$. נסמן: $\vec{AA'} = w$, $\vec{AD} = v$, $\vec{AB} = u$.
 א. הבע את הווקטורים $\vec{DE}$ ו- $\vec{DF}$ באמצעות u , v ו- w .
 ב. חשב את $|\vec{DE}|$ ו- $|\vec{DF}|$.
 ג. חשב את הזווית $\angle EDF$.

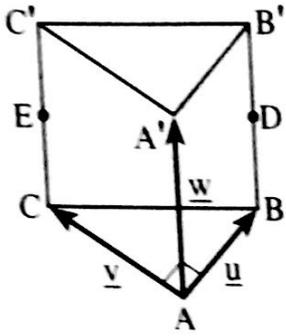
- (8) בתיבה $ABCD A'B'C'D'$ הנקודה E היא אמצע המקצוע DD' . נסמן: $\vec{AE} = v$, $\vec{CB'} = u$.
 א. הבע באמצעות $\vec{AD}$ ו- $\vec{DD'}$ את u ו- v .
 ב. הבע באמצעות u ו- v את $\vec{AD}$ ואת $\vec{DD'}$.
 ג. הבע באמצעות $|u|$ ו- $|v|$ את המכפלה $u \cdot v$.

- (9) בתיבה $ABCD A'B'C'D'$ הנקודה E מחלקת את הצלע BC ביחס של $BE:EC = 2:1$. הנקודה F היא אמצע האלכסון $A'C$. נסמן: $\vec{A'A} = w$, $\vec{AC} = v$, $\vec{AB} = u$. נתון: $A'A = 4$, $AC = 6$, $AB = \sqrt{18}$.
 א. הבע את $\vec{AF}$ ו- $\vec{AE}$ באמצעות u , v ו- w .
 ב. חשב את הזווית $\angle EAF$.
 ג. חשב את שטח המשולש $\triangle EAF$.

ד. חשב את הזווית שבין $A'C$ לבין: (1) הבסיס ABCD, (2) המישור $A'AC$.

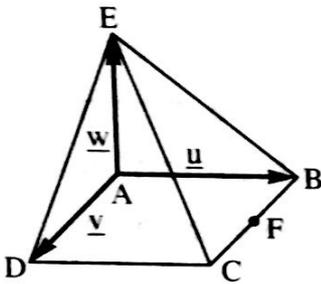
מנסרה ישרה – חישובים עם המכפלה הסקלרית (הווקטור הגיאומטרי)

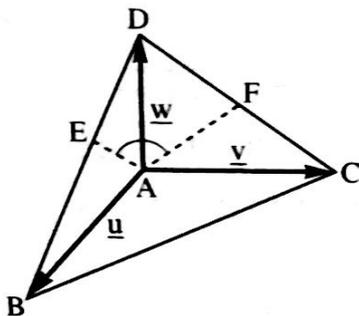
10) במנסרה משולשת וישרה $ABCA'B'C'$ שהבסיסים שלה הם משולשים ישרי זווית ($\angle A = \angle A' = 90^\circ$) נסמן: $\vec{AB} = \underline{u}$, $\vec{AC} = \underline{v}$, $\vec{AA'} = \underline{w}$. נתון: $|\vec{AB}| = 1$, $|\vec{AA'}| = 4$, $|\vec{AC}| = 2$. הנקודות D ו-E הן בהתאמה אמצעי המקצועות BB' ו- CC' .
 א. הבע באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$ את הווקטורים $\vec{AD}$, $\vec{AE}$ ו- $\vec{EB'}$.
 ב. חשב את הזוויות הבאות: (1) $\angle DAE$. (2) $\angle AEB'$.

11) נתונה מנסרה ישרה $ABCA'B'C'$ שהבסיסים שלה הם משולשים שווי צלעות. נסמן: $\vec{AB} = \underline{u}$, $\vec{AC} = \underline{v}$, $\vec{AA'} = \underline{w}$. הנקודה M היא אמצע $A'B'$ והנקודה N היא אמצע $A'C'$.
 א. הבע את $\vec{AM}$ ואת $\vec{AN}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$.
 ב. חשב את הזווית MAN אם נתון: $|\underline{u}| = |\underline{v}| = |\underline{w}| = 1$.

פירמידה – חישובים עם המכפלה הסקלרית (הווקטור הגיאומטרי)

12) בפירמידה ABCDE שהבסיס שלה ABCD הוא מקבילית נסמן: $\vec{AB} = \underline{u}$, $\vec{AD} = \underline{v}$, $\vec{AE} = \underline{w}$. הנקודה F היא אמצע BC.
 א. הבע את $\vec{ED}$ ו- $\vec{EF}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$.
 ב. נתון ש- $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$ מאונכים זה לזה וכן $|\underline{u}| = |\underline{v}| = |\underline{w}| = 1$. חשב את הזווית DEF.

13) בטטראדר ABCD המקצועות AB, AC ו-AD ניצבים זה לזה ושווים זה לזה. הנקודות E ו-F הן בהתאמה אמצעי המקצועות BD ו-CD. נסמן: $\vec{AB} = \underline{u}$, $\vec{AD} = \underline{w}$, $\vec{AC} = \underline{v}$.
 א. הבע את $\vec{AE}$ ו- $\vec{AF}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$.
 ב. חשב את הזווית EAF.
 ג. נתון שנפח הטטראדר הוא $\frac{1}{2} \cdot 4$. חשב את שטח המשולש EAF.

14) נתונה פירמידה משולשת ABCD. נסמן: $\vec{AB} = \underline{u}$, $\vec{AC} = \underline{v}$, $\vec{AD} = \underline{w}$. הנקודה E מחלקת את BC ביחס של $BE:EC = 2:1$.
 א. הבע את $\vec{DE}$ ו- $\vec{DC}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$.
 ב. נתון ש- $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$ מאונכים זה לזה וכן נתון $|\underline{u}| = \sqrt{18}$, שטח המשולש ABC $= 9$. ינפח הפירמידה הוא $\frac{3}{2}\sqrt{6}$. חשב את הזווית EDC.

15) בטטראדר ABCD המקצועות AB, AC ו-AD ניצבים זה לזה. הנקודה E היא מפגש התיכונים של הפאה BDC. נסמן: $\vec{AB} = \underline{u}$, $\vec{AC} = \underline{v}$, $\vec{AD} = \underline{w}$.

א. הבע את $\vec{AE}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$.

ב. נתון: $|AC| = 6$, $\vec{AE} \cdot \vec{DC} = 9$ ונפח הפירמידה הוא 6. נסמן: $\angle DAE = \alpha$. הוכח: $\cos \alpha = \frac{3}{7}$.

בעיות עם פרמטר t במרחב – המכפלה הסקלרית (הווקטור הגיאומטרי)

16) בקוביה ABCDA'B'C'D' שהמקצוע שלה 1 הנקודה

E מקיימת $\vec{AE} = t\vec{AA'}$ והנקודה F מקיימת

$\vec{D'F} = t\vec{D'C'}$. נסמן: $\vec{AD} = \underline{v}$, $\vec{AB} = \underline{u}$.

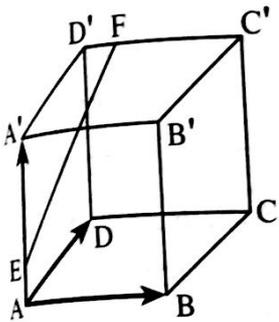
$\vec{AA'} = \underline{w}$.

א. הבע את הווקטור $\vec{EF}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$.

ב. הבע את אורך הווקטור $\vec{EF}$ באמצעות t.

ג. מצא את ערכי t אם נתון $|\vec{EF}| = \sqrt{2}$ והסבר

היכן נמצאות הנקודות E ו-F בכל מקרה.

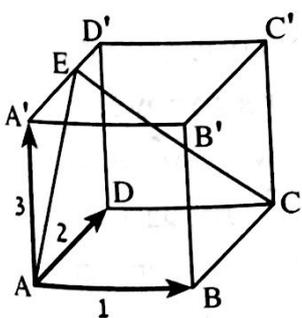
17) בקוביה ABCDA'B'C'D' שהמקצוע שלה 1 נסמן: $\vec{AD} = \underline{v}$, $\vec{AB} = \underline{u}$, $\vec{AA'} = \underline{w}$.

הנקודה E היא אמצע CC' והנקודה F מקיימת $\vec{A'F} = t\vec{A'B'}$.

א. הבע את $\vec{EF}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$.

ב. הראה שאין ערך של t עבורו $|\vec{EF}| = 1$.

ג. חשב את ערכי t עבורם: (1) $|\vec{EF}| = \sqrt{\frac{3}{2}}$ (2) $|\vec{EF}| = \frac{7}{6}$.

18) בתיבה ABCDA'B'C'D' נסמן: $\vec{AD} = \underline{v}$, $\vec{AB} = \underline{u}$.

$\vec{AA'} = \underline{w}$. הנקודה E מקיימת $\vec{A'E} = t\vec{A'D'}$.

נתון: $AA' = 3$, $AD = 2$, $AB = 1$.

א. הבע את הווקטורים $\vec{AE}$ ו- $\vec{CE}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$.

ב. מצא את ערך t עבורו $|\vec{AE}|$ ו- $|\vec{CE}|$ שווים זה לזה.

ג. מצא את האורך של הווקטורים הנ"ל כאשר הם שווים זה לזה.

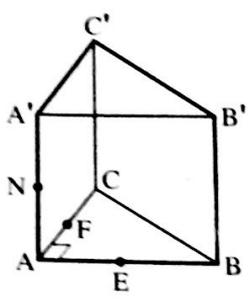
19) בקוביה ABCDA'B'C'D' שהמקצוע שלה 1 הנקודה E מקיימת $\vec{D'E} = t\vec{D'C'}$.

נסמן: $\vec{AA'} = \underline{w}$, $\vec{AD} = \underline{v}$, $\vec{AB} = \underline{u}$.

א. הבע את $\vec{AE}$ ו- $\vec{AC}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$.

ב. מצא את t עבורו: (1) $\angle CAE = 90^\circ$ (2) $\angle CAE = 45^\circ$.

ג. הבע את $\vec{CE}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$ והראה שלא קיים t עבורו $\angle AEC = 90^\circ$.

(20) במנסרה ישרה $ABCA'B'C'$ הבסיסים הם משולשים ישרי זווית $(\sphericalangle A = \sphericalangle A' = 90^\circ)$. נסמן: $\vec{AB} = \underline{u}$, $\vec{AC} = \underline{v}$, $\vec{AA}' = \underline{w}$. הנקודות E ו-F הן אמצעי המקצועות AB ו-AC בהתאמה. הנקודה N מקיימת $\vec{AN} = t\vec{AA}'$.

א. הבע את $\vec{NE}$ ו- $\vec{NF}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$.

ב. מצא את ערכי t אם נתון: $|\underline{u}| = |\underline{v}| = \frac{2}{3}|\underline{w}|$, $\sphericalangle ENF = 60^\circ$.

(21) במנסרה משולשת $ABCA'B'C'$ נסמן: $\vec{AB} = \underline{u}$, $\vec{AC} = \underline{v}$, $\vec{AA}' = \underline{w}$. הנקודות E ו-F הן בהתאמה אמצעי המקצועות BB' ו- CC' . הנקודה G מקיימת $\vec{A'G} = t\vec{A'C'}$.

א. הבע את $\vec{EF}$ ו- $\vec{EG}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$.

ב. נתון ש- $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$ ניצבים זה לזה וכן $|\underline{u}| = |\underline{v}| = |\underline{w}|$. חשב את ערכי t עבורם $\sphericalangle FEG = 30^\circ$.

ג. הסבר מדוע לא קיים t עבורו $\sphericalangle FEG = 150^\circ$.

(22) במקבילון $ABCA'D'B'C'D'$ נסמן: $\vec{AB} = \underline{u}$, $\vec{B'C'} = \underline{v}$, $\vec{DD'} = \underline{w}$. הנקודות E ו-F הן בהתאמה מפגשי האלכסונים בפאות $BCC'B'$ ו- $A'B'C'D'$. הנקודה G מקיימת $\vec{AG} = t\vec{AB}$.

א. הבע את $\vec{FE}$ ו- $\vec{GE}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$.

ב. נתון שהמקבילון הוא קוביה. מצא את ערך t עבורו הזווית FEG היא: (1) 90° , (2) 135° והסבר היכן נמצאת הנקודה G בכל מקרה.

ג. מצא את הזווית FEG אם $\vec{GA} = \vec{AB}$.

(23) בקוביה $ABCA'D'B'C'D'$ הנקודות E ו-F הן אמצעי המקצועות BC ו- $D'C'$ בהתאמה. הנקודה M מקיימת $\vec{AM} = t\vec{AB}$. נסמן: $\vec{AB} = \underline{u}$, $\vec{AD} = \underline{v}$, $\vec{AA'} = \underline{w}$.

א. הבע באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$ את הווקטורים $\vec{FE}$ ו- $\vec{FM}$.

ב. חשב את ערכי t עבורם $\sphericalangle MFE = 30^\circ$.

ג. חשב את שתי הזוויות האחרות של המשולש MFE כאשר $\sphericalangle MFE = 30^\circ$ והנקודה M נמצאת על המקצוע AB.

(24) במקבילון $ABCA'D'B'C'D'$ הנקודה E מקיימת $\vec{BE} = t\vec{BB'}$. נסמן: $\vec{AB} = \underline{u}$, $\vec{AD} = \underline{v}$, $\vec{AA'} = \underline{w}$. נתון: $|\underline{AA'}| = 1$, $|\underline{AD}| = 2$, $|\underline{AB}| = \sqrt{2}$.

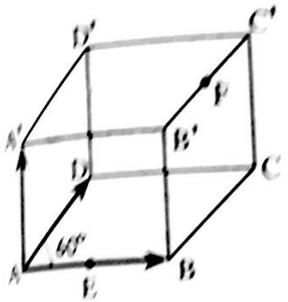
א. הבע את $\vec{AE}$ ו- $\vec{D'E}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$.

ב. נתון $AB \perp AD$ והישר AA' ניצב למישור ABCD. מצא את t עבורו $|\vec{AE}| + |\vec{D'E}| = 4$. (הערה: צריך לפתור משוואה אי רציונאלית).

(25) במרומזה ABCDE הבסיס ABCD הוא מלבן. נסמן: $\vec{DA} = \underline{v}$, $\vec{DC} = \underline{u}$, $\vec{DE} = \underline{w}$. הנקודה K היא אמצע EC והנקודה L מקיימת $\vec{AL} = t\vec{AB}$. הווקטור $\underline{w}$ ניצב לווקטור $\underline{u}$ וגם לווקטור $\underline{v}$ והאורך של כל אחד מהם הוא 1.

- הבע את הווקטורים $\vec{DK}$ ו- $\vec{DL}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$, $\underline{w}$.
- הראה שאין ערך t עבורו $\angle KDL = 45^\circ$.
- חשב את ערך t עבורו $\angle KDL = 120^\circ$.
- הראה שלכל t מתקיים: $45^\circ < \angle KDL < 135^\circ$.

(הדרכה: צריך להוכיח שלכל t מתקיים אי השוויון $-\frac{\sqrt{2}}{2} < \cos(\angle KDL) < \frac{\sqrt{2}}{2}$)

(26) במנסרה ישרה ABCDA'B'C'D' הבסיס ABCD הוא מעוין שבו $\angle A = 60^\circ$. הנקודה E היא אמצע AB והנקודה F מקיימת $\vec{B'F} = t\vec{B'C'}$.

נסמן: $\vec{AA'} = \underline{w}$, $\vec{AD} = \underline{v}$, $\vec{AB} = \underline{u}$.
 א. הבע את $\vec{EF}$ ו- $\vec{CF}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$, $\underline{w}$.

- נתון: $|\underline{u}| = 2$. חשב את $\underline{u} \cdot \underline{v}$.
- נתון: $|\underline{w}| = 1$. מצא את ערכי t עבורם הזווית EFC היא ישרה.
- מצא לאילו ערכי t הזווית EFC היא קטה.
- חשב את שטח המשולש EFC עבור ה- t החיובי שמצאת בסעיף ג'.

(27) במנסרה משולשת וישרה ABCA'B'C' הבסיסים ABC ו- $A'B'C'$ הם משולשים שווים שוקיים שבהם $\angle A = \angle A' = 120^\circ$. נסמן: $\vec{AB} = \underline{u}$, $\vec{AC} = \underline{v}$, $\vec{AA'} = \underline{w}$.

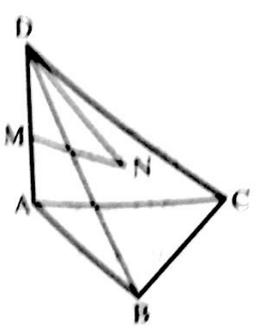
הנקודה D היא אמצע AB. הנקודה E היא אמצע $A'C'$ והנקודה F מקיימת $\vec{BF} = t\vec{BB'}$.

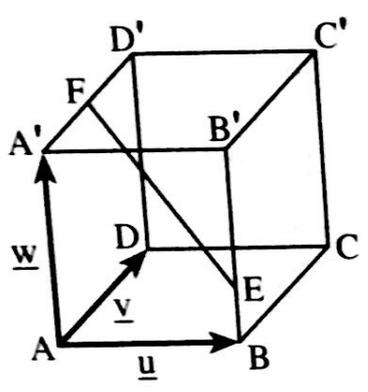
- הבע את $\vec{DE}$ ו- $\vec{DF}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$, $\underline{w}$.
- נתון: $|\underline{u}| = 2$. חשב את $\underline{u} \cdot \underline{v}$.
- נתון שנפח המנסרה הוא $\sqrt{3}$. חשב את ערכי t עבורם $\cos(\angle EDF) = -\frac{3}{4}$.

(28) בטראדר ABCD נסמן: $\vec{AB} = \underline{u}$, $\vec{AC} = \underline{v}$, $\vec{AD} = \underline{w}$.

הנקודה M היא אמצע הקטע AD. הנקודה N היא נקודה על הפאה BCD המקיימת $\vec{DN} = t(\vec{DB} + \vec{DC})$.

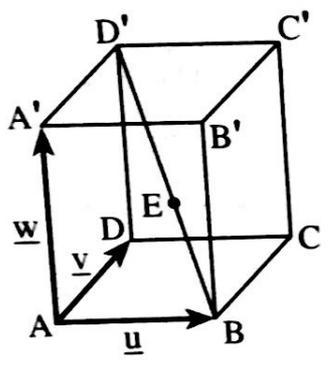
- הבע את $\vec{MN}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$, $\underline{w}$.
- נתון: $\vec{AD} \perp \vec{AC}$, $\vec{AD} \perp \vec{AB}$, $\angle DMN = 90^\circ$. חשב את t והסבר מדוע $\vec{MN}$ מקביל למישור ABC עבור ה- t שמצאת.
- בנוסף לנתונים של סעיף ב' נתון: $|\vec{MN}| = 1$, $|\underline{u}| = 2$, $|\underline{v}| = 3$. חשב את $\underline{u} \cdot \underline{v}$ ואת הזווית BAC.

(29) בקוביה $ABCD A'B'C'D'$ שהמקצוע שלה 1 הנקודה E מקיימת $\vec{BE} = t\vec{BB'}$ והנקודה F מקיימת $\vec{A'F} = 2t\vec{A'D'}$.
 נסמן: $\vec{AA'} = \underline{w}$, $\vec{AD} = \underline{v}$, $\vec{AB} = \underline{u}$.
 א. הבע את הווקטור $\vec{EF}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$, $\underline{w}$ ו-t.
 ב. הבע את אורך הווקטור $\vec{EF}$ באמצעות t.
 ג. חשב את t עבורו $|\vec{EF}|$ הוא מינימלי.

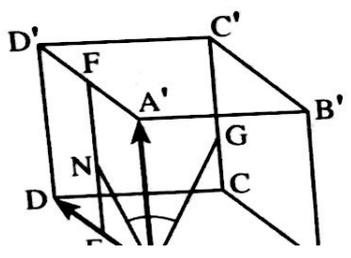
(30) בתיבה $ABCD A'B'C'D'$ נתון: $|AD| = 1$, $|AB| = 2$, $|AA'| = \sqrt{5}$. הנקודה E נמצאת על האלכסון BD' ומקיימת $\vec{BE} = t\vec{BD'}$.
 נסמן: $\vec{AA'} = \underline{w}$, $\vec{AD} = \underline{v}$, $\vec{AB} = \underline{u}$.
 א. הבע את הווקטור $\vec{AE}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$, $\underline{w}$ ו-t.
 ב. מצא לאיזה ערך של t אורך הווקטור $\vec{AE}$ הוא מינימלי.
 ג. מצא את האורך המינימלי של הווקטור AE .

(31) בקוביה $ABCD A'B'C'D'$ הנקודה E מקיימת $\vec{BE} = t\vec{BC}$. נסמן: $\vec{AB} = \underline{u}$, $\vec{AA'} = \underline{w}$, $\vec{AD} = \underline{v}$.
 א. הבע את $\vec{AC'}$ ואת $\vec{AE}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$, $\underline{w}$ ו-t.
 ב. חשב את t עבורו הזווית $C'AE$ היא מינימלית והסבר היכן נמצאת E במקרה זה.
 ג. חשב את הזווית המינימלית.

(32) בקוביה $ABCD A'B'C'D'$ הנקודה E מקיימת $\vec{B'E} = t\vec{B'C'}$. נסמן: $\vec{AB} = \underline{u}$, $\vec{AA'} = \underline{w}$, $\vec{AD} = \underline{v}$.
 א. הבע את $\vec{AC}$ ו- $\vec{AE}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$, $\underline{w}$ ו-t.
 ב. מצא את t עבורו הזווית EAC היא מינימלית.
 ג. מצא את הזווית המינימלית.

(33) בתיבה $ABCD A'B'C'D'$ הנקודות E, F ו-G הן בהתאמה אמצעי המקצועות AD , $A'D'$ ו- CC' . הנקודה N מקיימת $\vec{EN} = t\vec{EF}$. נתון: $AA' = 4$, $AD = \sqrt{8}$, $AB = 2$.
 נסמן: $\vec{AA'} = \underline{w}$, $\vec{AD} = \underline{v}$, $\vec{AB} = \underline{u}$.
 א. הבע את $\vec{AG}$ ו- $\vec{AN}$ באמצעות $\underline{u}$, $\underline{v}$, $\underline{w}$ ו-t.

הערה: תרגילים 47-48 הם קשים מהרגיל.

47) בתיבה ABCDA'B'C'D' נסמן: $\vec{AB} = \underline{u}$, $\vec{AD} = \underline{v}$, $\vec{AA'} = \underline{w}$. נפח התיבה הוא $\sqrt{15}$. הווקטור $\vec{AX} = \underline{u} + \frac{1}{3}\underline{v} + \frac{1}{5}\underline{w}$ יוצר זווית שוות עם הווקטורים $\vec{AB}$, $\vec{AC}$ ו- $\vec{AC'}$.

א. מצא את $|\underline{u}|$, $|\underline{v}|$ ו- $|\underline{w}|$.

ב. נסמן ב- α את הזווית שבין $A'C$ לפאה $BCC'B'$. הוכח: $\sin \alpha = \frac{1}{3}$.

48) בטראדר ABCD נסמן: $\vec{AB} = \underline{u}$, $\vec{AC} = \underline{v}$, $\vec{AD} = \underline{w}$. הווקטורים $\underline{u}$, $\underline{v}$ ו- $\underline{w}$ ניצבים זה לזה וכן $|\underline{u}| = |\underline{v}| = |\underline{w}| = 1$. X היא נקודה במישור BDC. הווקטור $\vec{AX}$ יוצר עם $\vec{AB}$ זווית α ועם $\vec{AC}$ זווית β . נתון: $\cos \alpha = \frac{3}{7}$, $\cos \beta = \frac{6}{7}$.

א. מצא את הווקטור $\vec{AX}$ אם: (1) X על הפאה BDC. (2) X לא על הפאה BDC.
 ב. חשב את הזווית שבין $\vec{AX}$ ו- $\vec{AD}$ במקרים (1) ו-(2) הני"ל. (ראה גם תרגיל 8 בעמ' 381).

תשובות (חישובים במרחב בעזרת המכפלה הסקלרית (הווקטור הגיאומטרי)):

(1) א. $\underline{u} + \underline{v} + \underline{w}$, $\underline{u} + \underline{v}$. ב. $\sqrt{2}$, $\sqrt{3}$. ג. 35.26° . ד. 2 . א. $-\underline{u} + \underline{v} + \underline{w}$, $-\sqrt{3}$. ב. 70.53° .

(3) א. $\frac{1}{2}\underline{u} + \underline{v} + \underline{w}$, $\frac{1}{2}\underline{u} + \frac{1}{2}\underline{v}$. ב. $\sqrt{2}$, 3 . ג. 45° . ד. 4 . א. $\underline{u} - \underline{v} + \underline{w}$, $\underline{u} - \frac{1}{2}\underline{v}$.

ב. 4 , $\sqrt{48}$. ג. 39.23° . ד. 5 . א. $\underline{u} + \frac{1}{2}\underline{v}$, $\frac{1}{2}\underline{u} + \underline{w} + \frac{1}{2}\underline{v}$. ב. 56.79° . ג. 106.78 .

(2) 135° . א. $\underline{u} + \underline{w}$, $\underline{u} + \underline{v} + \underline{w}$. ב. 2 , $\sqrt{8}$. ג. 45° . ד. 7 . א. $\frac{1}{2}\underline{u} - \underline{v}$, $\underline{u} + \frac{1}{2}\underline{w}$.

ב. $\sqrt{2}$, $\sqrt{8}$. ג. 60° . ד. 8 . א. $\vec{DD'} - \vec{AD}$, $\frac{1}{2}\vec{DD'} + \vec{AD}$. ב. $-\frac{1}{3}\underline{u} + \frac{2}{3}\underline{v}$, $\frac{2}{3}\underline{u} + \frac{2}{3}\underline{v}$.

ג. $|\underline{u}|^2 - 2|\underline{v}|^2$. ד. 9 . א. $\frac{1}{3}\underline{u} + \frac{2}{3}\underline{v}$, $\frac{1}{2}\underline{v} - \frac{1}{2}\underline{w}$. ב. 35.32° . ג. 5.315 . ד. 33.69° .

(2) 36.04° . א. $\underline{u} + \frac{1}{2}\underline{w}$, $\underline{v} + \frac{1}{2}\underline{w}$, $\underline{u} - \underline{v} + \frac{1}{2}\underline{w}$. ב. 50.77° . ג. 90° .

(2) 25.84° . א. $\underline{w} + \frac{1}{2}\underline{v}$, $\underline{w} + \frac{1}{2}\underline{u}$. ב. 45° . ג. 10 . א. $\underline{u} + \frac{1}{2}\underline{v} - \underline{w}$, $\underline{v} - \underline{w}$.

(11) א. $\underline{w} + \frac{1}{2}\underline{v}$, $\underline{w} + \frac{1}{2}\underline{u}$. ב. 60° . ג. $\frac{9}{8}\sqrt{3}$. ד. 14 . א. $\underline{v} - \underline{w}$, $\frac{1}{3}\underline{u} + \frac{2}{3}\underline{v} - \underline{w}$.

(13) א. $\frac{1}{2}(\underline{u} + \underline{w})$, $\frac{1}{2}(\underline{v} + \underline{w})$. ב. 30° . ג. 15 . א. $\frac{1}{3}(\underline{u} + \underline{v} + \underline{w})$.

ב. 30° . ג. 15 . א. $(t-1)\underline{u} - \underline{v} + \frac{1}{2}\underline{w}$. ג. (1) , $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{2}$. ד. (2) , $\frac{2}{3}$, $\frac{4}{3}$. א. $\underline{w} - \underline{u} + (t-1)\underline{v}$, $\underline{w} + t\underline{v}$.

(17) א. $\underline{u} + \underline{v}$, $\underline{v} + \underline{w} + t\underline{u}$. ב. (1) , -1 . ג. (2) , $\frac{1}{2}$. א. $\underline{w} + (t-1)\underline{u}$.

ב. $\frac{5}{8}$. ג. $3\frac{1}{4}$. ד. 19 . א. $\underline{u} + \underline{v}$, $\frac{1}{2}\underline{v} - t\underline{w}$. ב. $\pm\frac{1}{3}$. ג. 21 . א. $\underline{v} - \underline{u}$, $\frac{1}{2}\underline{w} - \underline{u} + t\underline{v}$.

(20) א. $\frac{1}{2}\underline{u} - t\underline{w}$, $\frac{1}{2}\underline{u} - t\underline{w}$. ב. (1) , $\frac{1}{2}$. ג. (2) , $\frac{5}{4}$. ד. 60° . א. $\frac{1}{2}\underline{u} - \frac{1}{2}\underline{v} - \underline{w}$.

(22) א. $\frac{1}{2}\underline{u} - \frac{1}{2}\underline{w}$, $\frac{1}{2}\underline{u} + \frac{1}{2}\underline{v} + \frac{1}{2}\underline{w}$. ב. (1) , $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{14}$, 2 . ג. 90° , 60° . ד. 24 . א. $\underline{u} - \underline{v} + (t-1)\underline{w}$, $\underline{u} + t\underline{w}$.

(25) א. $\frac{1}{2}\underline{u} + \frac{1}{2}\underline{w}$, $\underline{v} + t\underline{u}$. ב. $(t - \frac{1}{2})\underline{u} - \underline{v} - \underline{w}$. ג. -1 . ד. 26 . א. $\frac{1}{2}\underline{u} + \underline{w} + t\underline{v}$, $\underline{w} + (t-1)\underline{v}$.

(27) א. $-\frac{1}{2}\underline{u} + \underline{w} + \frac{1}{2}\underline{v}$, $\frac{1}{2}\underline{u} + t\underline{w}$. ב. -2 . ג. 0 , $\frac{3}{4}$. ד. $0 < t < \frac{3}{4}$. ה. 1.34 .